

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Lohikoski, Juhani Vilhelm Kalevi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kun 1960-luvun uusvasemmistolainen liikehdintä haastoi vanhan			
Oppiaine-Läroämne-Subject Talous- ja sosiaalhistoria			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-12-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 140
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma lähestyy 1960-luvun uusvasemmistolaista liikehdintää yksilölliseltä, ideologis-poliittiselta ja kansainväliseltä tasolta. Päälähteenä ovat 1960-luvun uusissa liikkeissä toimineiden uusvasemmistolaisten aktiivien haastattelut. Haastateltavien nimet nousivat esiin Kansan Arkiston ja Työväen Arkiston aikalaismateriaaleista, järjestöjen pöytäkirjoista, lentolehtisistä ja lehtileikkeistä. Haastatellut aktiivit olivat organisoimassa 1960-luvun protesteja keskeisesti liikkeiden ytimessä. Muina lähteinä on käytetty esim. 1960-lukulaisten kirjoittamia elämäkertamuistelmia.</p> <p>Tutkimusaineiston analyysissä käytetään elämäkertatutkimusta ja muistelukerrontametodia. Haastattelujen avulla selvitetään 1960-luvun yhteiskunnallisissa liikkeissä toimineiden keskeisten aktiivien toimintamotiiveja. Miten haastateltavien ajatukset muuttuivat 1960-luvun kuluessa, ja mikä siihen vaikutti? Haastattelujen kautta piirtyy esiin toimijoiden henkilökohtaisten motiivien lisäksi kuva monivivahteisesta 1960-luvun järjestökentästä.</p> <p>Punaisina lankoina tutkimuksessa on kaksi pääteemaa "uusvasemmisto" sekä "sota ja väkivalta". Niiden avulla hahmotetaan toimijoiden aatteellisia motiiveja ja toimintakeinoja.</p> <p>Tutkielmassa pohditaan miten kansainväliset kysymykset heijastuivat suomalaisten liikkeiden keskusteluun. Mitä mahdollisuuksia ne loivat ja mitä raja-aitoja ne synnyttivät? Liikkeiden teoretisoinnin yhteydessä kootaan yhteen eri tutkijoiden näkökulmia 1960-luvun liikehdinnästä ja verrataan niitä suomalaiseen 1960-luvun liikehdintään.</p> <p>Tutkielman yksi johtopäätös oli, että uusien liikkeiden synty ja niiden kehittyminen 1960-luvulla näyttää liittyneen keskeisesti yhteiskunnalliseen ja poliittiseen murrokseen. 1960-lukulaisten uusvasemmistolaisen liikkeen synty pohjasi sodan jälkeen syntyneisiin suuriin ikäluokkiin, koulutuksen laajentumiseen ja taloudelliseen muutokseen kohti teollisuusyhteiskuntaa. Vanhan Suomen oikeistolainen ja konservatiivinen ilmapiiri murentui: vanhan hegemonian haastamisen henki näkyi haastateltavien toiminnassa läpi 1960-luvun.</p> <p>1960-luvun liikkeille vuosikymmenen loppuun asti oli tyypillistä, että raja-aidat järjestöjen välillä olivat matalat. Uusvasemmistolaiset olivat oppineet toimimaan yhdessä. Monet 1960-luvun alkupuolen toimijoista olivat löytäneet toisensa yliopiston kuppilaparlamentissa keskustelemassa elokuvista tai vasemmistolaisista ajatussuunnista.</p> <p>Miksi sitten raja-aidat alkoivat kasvaa 1960-luvun lopulla? Miksi taistolaisuus nousi hallitsevaksi voimaksi 1970-luvun alkupuolella? Aineiston pohjalta 1960-luvun liikehdinnän kulminaatiopisteeksi näyttää muodostuvan vuosi 1968 ja etenkin Prahan miehitys. Uusvasemmistolaiset, jotka olivat jo vuosia pohtineet vaihtoehtoa Neuvostoliiton ja lännen välille, tuomitsivat miehityksen. Puolestaan niille nuorille, jotka olivat politisoituneet vasta 1960-luvun lopulla Vietnamin sodan myötä, ei pasifistinen ajattelu ollut yhtä lailla selkärangassa. Aineiston perusteella näyttää, että taistolaisen liikkeen nousussa vuoden 1968 jälkeen oli kyse tavallaan uudesta sukupolvesta, joka politisoitui omanlaisekseen 1970-luvun liikehdinnässä, ja jonka yhdeksi kulmakiveksi muodostui sanoutuminen irti 60-lukulaisten ”virheellistä” kannoista, kuten Tshekkoslovakian miehityksen tuomitsemisesta.</p> <p>Vanhan vasemmiston herääminen talviuunitaan vei tilaa uusvasemmistolaiselta liikkeeltä. Radikaaleimmat 1960-luvun uusvasemmistolaiset tunsivat olonsa yksinäiseksi, kun liike oli kadonnut heidän ympäriltään. Aiemmin heidän keskeinen asemansa aktivistiverkostoissa oli antanut merkittävän roolin niin liikkeen ideologisessa keskustelussa kuin myös toiminnallisen linjan määrittelyssä.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Suomi -- 1960-luku</p> <p>uusvasemmisto</p> <p>vasemmistolaisuus</p> <p>vasemmistoradikalismi</p> <p>yhteiskunnalliset liikkeet</p> <p>kansalaisjärjestöt</p> <p>kansalaisliike</p> <p>Akateemiset Sosialistit -- AS</p> <p>Akateeminen Sosiaalidemokraattinen Yhdistys -- ASY</p> <p>Akateeminen Sosialistiseura -- ASS</p> <p>ammattiyhdistysliike</p> <p>verkostot</p>			

sukupolvet
muistelu
muistitieto
elämäkerrat
Vanha ylioppilastalo -- valtaus
Sadankomitea
Marraskuun liike
Tricont
punaiset lauantait
sosiaalidemokratia
maolaisuus
trotskilaisuus
taistolaisuus

Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information